

Nové požadavky na provozní řády vodovodů

Novela zákona č. 258/2000 Sb.
Novela vyhlášky č. 252/2004 Sb.

1.11. 2017 Novela zákona č. 258/2000 Sb.

Nové požadavky na provozní řády vodovodů

Omezená platnost PŘ: max. 5 let

Každý provozní řád musí obsahovat:

- Posouzení rizik
- Monitorovací program

- Do 1.11. 2023 zákonná povinnost pro všechny provozovatele - nový provozní řád
- Nelze ke stávajícímu PŘ schválit pouze rizika a monitorovací program - KHS schvaluje provozní řád jako celek + nelze při změně v systému schválit dodatek
- Nový provozní řád před r. 2023: při změně technologie, nový zdroj, velké rozšíření sítě, nový vodovod
- Prováděcí vyhláška č. 252/2004 Sb., platnost od dubna 2018
- Nezávazný metodický pokyn SZÚ- www.szu.cz odrazový můstek- pro jednoduchý systém bez úpravy
- Na stránkách KHS - metodický návod
<http://www.khsjih.cz/soubory/HOK/zmena-legislativy-pro-vodovody-listopad-2018.pdf>

I. Posouzení rizik dle §3c zákona č. 258/2000 Sb.:

- Popis systému zásobení vodou
- Popis zjištěných **nebezpečí** a odhad závažnosti
- Stanovení nápravných a kontrolních opatření

Struktura posouzení rizik dle vyhlášky 252/2004 Sb.

1. Ustavení osoby či týmu zpracovávající PŘ
2. Popis systému zásobování
3. Identifikace **nebezpečí**
4. Charakterizace **rizika**
5. Nápravná a kontrolní opatření
6. Provozní monitorování kritických bodů
7. Verifikace
8. Přezkoumání účinnosti

Posouzení rizik - Podklady

Externí firma - nutnost spolupráce s provozovatelem

Papírové podklady - ochranná pásma

- vodohospodářská rozhodnutí
- stavební úřad - kolaudace atd.

Inventura prvků systému --> může z provozní evidence
VV --> lze i elektronicky

Provozní deník - poruchy (četnost, druh), zásahy,
doplňování chemikálií, dovoz vody apod.

Staré rozборы (překročené ukazatele), protokoly SZD,
schémata úpravy, rozvodů

Proces posouzení rizik

Tým: reálnost založení x provozní slepota - tj. bagatelizace nebezpečí - výhoda pohled člověka zvenčí („nezaujatý“)

Inventarizace systému - identifikace nebezpečí - jen reálná, ne pád letadla, ne změna legislativy

Identifikace **nebezpečí** → pravděpodobnost vzniku + vyhodnocení následků -> stanovení míry rizika

- V případě nepřijatelného rizika - stanovení nápravných a kontrolních opatření + monitoring opatření u kritických bodů

Verifikace rizik, max. doba 5 let (viz. platnost PŘ)

Nebezpečí ≠ Riziko

Posouzení rizik - Metodické pomůcky:

Na stránkách SZÚ www.szu.cz - nezávazný metodický pokyn pro rizika, katalog nebezpečí, vzory formulářů
- **jednoduchý systém bez úpravy**

Pokud bude použit jako pomůcka a má úpravnu musí doplnit o nebezpečí **úpravy vody**:

(Chemikálie - stáří, objem, výpadek elektrického proudu, poruchy funkčnosti, zahlcení úpravy apod.)

Minimální požadavky - metodický návod na stránkách KHS

Příloha C Metodického pokynu SZÚ
Přehled hlavních možných nebezpečí a jejich
příčin pro jednotlivé části systému

A Povodí a ochranná pásma

B Jímání, úprava a akumulace a distribuce vody

C Organizace a pracovní postupy zaměstnavatele

Pravděpodobnost následků nebezpečí (např.:
provoz. deník, protokoly SZD) -> hodnocení vyhl.,
met. pokyn

Pravděpodobnost	Slovní popis	Meze kritérií
A	Téměř jisté	1x denně, trvale
B	Pravděpodobné	1x týdně, několikrát měsíčně
C	Méně pravděpodobné	1x měsíčně, několikrát ročně
D	Nepravděpodobné	Jedenkrát ročně a méně
E	Vzácné	Jedenkrát za pět let

Následky nebezpečí → vyhl., metodický pokyn

Úroveň	Slovní popis	
4	Velké	Blíže příloha 7 tab.3 vyhlášky č. 252/2004 Sb.
3	Střední	
2	Malé	
1	Nevýznamné Žádné	

1 Nízké riziko → nevyžaduje opatření

2 Střední riziko → zásahy nebo častější monitorování

3 Vysoké riziko → urychlené řešení → **Kritický bod** → návrh opatření --→ vyhodnocení rizika po **navrženém opatření** -----→ návod pracovníkům:

Co

Jak

Kde

Kdo

Kdy

Kritická hodnota ukazatele

Komu nahlásit

Jak dokumentovat

Stanovení míry rizika → 252/2004 Sb., v met. pokynu

	Následky			
Pravděpodobnost	Nevýznamné	Malé	Střední	Velké
A	1	2	3	3
B	1	2	2	3
C	1	2	2	3
D	1	1	2	2
E	1	1	1	2

př.: Nebezpečí X má pravděpodobnost C
následky střední → riziko 2 - střední

Příklad zápisu událostí -met. Pokyn

Kód	Nebezpečná událost	Nebezpečí	Kategorie následku	Nejistota následku	Pravděpodobnost	Následky/dopad	Míra rizika
1	Stavby a související infrastruktura						
1.1.	XXXXXX	Kontaminace CH popř. I MKB	A Kvalita vody	NJ	C Méně pravděpodobné	1 Nevýznamné	1 Nízké
1.2.	YYYYYYY	MKB i CH kontaminace spodní vody	A Kvalita vody	NJ	C Méně pravděpodobné	4 Velké	3 Vysoké

Verifikace - ověření funkčnosti - sledování trendů

- Kvalita pitné vody
- Stížnosti spotřebitelů - počet, příčiny
- Poruchy - počet, příčiny

Přezkoumání účinnosti

Měnicí se podmínky, zaměstnanci, stárnutí systému max. 5 let

II. Monitorovací program

§3c zákona č. 258/2000 Sb.

§4 vyhlášky č. 252/2004 Sb.

obsahuje plán:

- Odběru vzorků a měření
- Kontroly záznamů funkčnosti a údržby zařízení
- Kontroly úpravy vody
- Kontroly ochranného pásma

Monitorovací program:

Rozsahy a četnosti vzorků jsou rozšířeny na základě výsledků hodnocení rizik

př. 1: Špatný stavební stav vodojemu - než proběhne investice - častější kontroly vybraných ukazatelů zejména mkb

Př. 2: Problémy s nálezy manganu - bude prováděn častější monitoring koncentrace manganu

Př. 3: Pesticidní látky - prováděno častější monitorování

Rozšíření o další ukazatele bude uvedeno v monitorovacím programu

III. Souvztažné vzorky dle vyhl. 252/2004

Sb.

- Ke zlepšení hledání problémů ve vodovodu
- Funkčnost úpravny, poruchy na síti, přetlačování studní do systému, apod.
- Týká se jen vodovodů podle zákona o vodovodech a kanalizacích
- Jen v případě, kdy je celý systém provozován jedním provozovatelem, jímání, úprava, rozvod...

Souvztažné vzorky

- Úplný rozbor bude složen ze 2 odběrů:
 - jeden odběr na síti + jeden na výstupu z úpravny (nebo před vstupem do sítě) -> max. odstup 7 pracovních dní, nejlépe stejný den
- Některé ukazatele povinně na výstupu z úpravny, některé na síti, některé volitelně
- pokud nejsou různí provozovatelé úpravny a sítě, KHS upřednostňuje většinu ukazatelů na síti, menší rozsah za úpravnou
- Oba vzorky do IS PI-Vo

Úplné rozborů dle vyhl. 252/2004 Sb., kdy je jiný provozovatel úpravny - tzn. výrobce vody - a jiný provozovatel sítě

Výrobce vody poskytuje výsledky úplného rozboru provozovatelům sítě (§4 vyhl. č. 252/2004 Sb.)

→ pro výrobce vody může být výhodnější úplný rozbor na výstupu z úpravny

+ pokud má výrobce i svou síť, pak na jeho síti pouze povinné ukazatele vody **dodané** *

- Provozovatel sítě provádí pouze ukazatele prováděné u vody **dodané***

*(*mkb* + *barva* + *dusitany* + *CHSK* + *chut'* + *pach* + *pH* + *teplota* + *železo*) + ukazatele vyplývající z posouzení rizik

Shrnutí

- ▶ Zákonná povinnost pro provozovatele VV vypracovat PŘ s novými náležitostmi: termín nejpozději do 1.11. 2023
- ▶ Náležitosti upravuje z. č. 258/2000 Sb., v platném znění a prováděcí vyhl. č. 252/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Na webu SZÚ - k dispozici nezávazný metodický návod pro posouzení rizik jednoduchých systémů bez úpravy - pomůcka pro provozovatele
- ▶ Pokud provozovatel zadá odborné firmě - nutno poskytnout podklady
- ▶ V praxi se setkáváme s „provozní slepotou“ = bagatelizace rizik pracovníky obsluhy systému
- ▶ Omezená platnost PŘ - max. 5 let, potom verifikace a nové rozhodnutí OOVZ
- ▶ Časově souvztažné vzorky - úplný rozbor - 2 odběrová místa současně (max. do 7 pracovních dní)